

32003L0049

26.6.2003.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 157/49

DIREKTIVA VIJEĆA 2003/49/EZ**od 3. lipnja 2003.****o zajedničkom sustavu oporezivanja isplate kamata i licencije između povezanih trgovačkih društava različitih država članica**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 94.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽²⁾,uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Jedinstveno tržište ima značajke unutarnjeg tržišta, transakcije između trgovačkih društava različitih država članica se ne bi trebale oporezivati pod nepovoljnijim poreznim uvjetima od onih koji se primjenjuju za istu transakciju izvršenu između trgovačkih društava u istoj državi članici.
- (2) Ovaj se zahtjev trenutačno ne izvršava pri isplati kamata i licencije; nacionalni porezni zakoni zajedno s bilateralnim i multilateralnim sporazumima, gdje postoje, ne mogu uvijek osigurati izbjegavanje dvostrukog oporezivanja. Njihova primjena također često donosi sa sobom i opterećujuće upravne formalnosti i probleme u protoku novca za ta trgovačka društva.
- (3) Potrebno je osigurati da se isplate kamata i licencije oporezuju samo jednom u državi članici.
- (4) Najpogodniji način izbjegavanja gore navedenih formalnosti i problema te osiguranja jednakog poreznog tretmana unutarnjih i vanjskih transakcija je neoporezivanje isplaćenih kamata i licencije u državi članici gdje oni nastaju bez obzira ubiru li se oduzimanjem na izvoru ili razrezom. Posebno treba zabraniti takve poreze pri isplatama između povezanih trgovačkih društava različitih država članica kao i između poslovnih nastana takvih poduzeća.
- (5) Dogovori se primjenjuju na onaj iznos, ukoliko postoji, isplaćenih kamata i licencije koji je dogovoren između isplatitelja i ovlaštenog korisnika u odsutnosti posebnih odnosa.
- (6) Nadalje, potrebno je omogućiti državama članicama poduzimanje odgovarajućih mjera za borbu protiv utaje ili zlouporabe.
- (7) Grčkoj i Portugalu je iz proračunskih razloga potrebno prijelazno razdoblje u kojem bi postupno smanjivali poreze na isplate kamata i licencije, bez obzira ubiru li se oduzimanjem na izvoru ili razrezom, sve dok ne budu u mogućnosti primijeniti odredbe članka 1.
- (8) Španjolskoj, koja je pokrenula plan poticanja španjolskih tehnoloških potencijala, iz proračunskih razloga potrebno je dozvoliti da tijekom prijelaznog razdoblja ne primjenjuje odredbe članka 1. o isplatama licencije.
- (9) Komisija treba obavijestiti Vijeće o djelovanju Direktive tri godine nakon datuma do kojeg se ona mora prenijeti u nacionalno zakonodavstvo, posebno radi proširenja njenog djelovanja na ostala trgovačka društva ili poduzeća te pregleda djelokruga definicije kamata i licencija na temelju potrebne konvergencije odredaba koje se odnose na kamate i licencije u nacionalnom zakonodavstvu te u bilateralnim i multilateralnim ugovorima o dvostrukom oporezivanju.
- (10) Kako države članice ne mogu u zadovoljavajućoj mjeri postići cilj predloženog djelovanja uspostave zajedničkog sustava oporezivanja isplaćenih kamata i licencije povezanih trgovačkih društava različitih država članica, a može se potpunije postići na razini Zajednice, Zajednica može usvojiti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim člankom 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti koje je utvrđeno istim tim člankom, ova Direktiva ne ide dalje od onoga što je potrebno za postizanje tog cilja,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Područje primjene i postupak

1. Isplate kamata i licencije koje nastaju u državi članici ne oporezuju se u navedenoj državi, bez obzira radi li se o odbitku na izvoru ili razrezu, uz uvjet da je ovlašten korisnik kamata ili licencija poduzeće iz druge države članice ili poslovni nastan trgovačkog društva jedne države članice u drugoj državi članici.

2. Isplata koju vrši trgovačko društvo države članice ili poslovni nastan smješten u drugoj državi članici smatra se isplatom nastalom u toj državi članici koja se u daljnjem tekstu naziva „država izvora“.

⁽¹⁾ SL C 123, 22.4.1998., str. 9.⁽²⁾ SL C 313, 12.10.1998., str. 151.⁽³⁾ SL C 284, 14.9.1998., str. 50.

3. Poslovni nastan smatra se isplatiteljem kamata ili licencija samo utoliko ako za poslovni nastan te isplate predstavljaju trošak koji se može odbiti od poreza u državi članici u kojoj je smješten.

4. Trgovačko društvo države članice smatra se ovlaštenim korisnikom kamata ili licencija samo ako prima te isplate za svoju vlastitu dobrobit, a ne kao posrednik, kao što je to npr. agent, opunomoćenik ili ovlašteni potpisnik za neku drugu osobu.

5. Poslovni nastan se smatra ovlaštenim korisnikom kamata ili licencija:

(a) ako je dužničko potraživanje, pravo ili korištenje informacija u odnosu na koje nastaje isplata kamata ili licencije stvarno povezano s tim poslovnim nastanom; i

(b) ako isplata kamate ili licencije predstavlja dohodak koji u državi članici u kojoj je smješten taj poslovni nastan podliježe plaćanju poreza navedenih u članku 3. točki (a) podtočki iii. ili u slučaju Belgije „impôt des non-résidents/belasting der niet-verblijfhouders” ili u slučaju Španjolske „Impuesto sobre la Renta de no Residentes” ili porezu koji je istovjetan ili znatno sličan te koji se uvede nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive uz ili umjesto već postojećih poreza.

6. Ako se poslovni nastan trgovačkog društva države članice smatra isplatiteljem ili ovlaštenim korisnikom kamata ili licencija, niti jedan drugi dio trgovačkog društva ne može se smatrati isplatiteljem ili ovlaštenim korisnikom tih kamata ili tih licencija za potrebe ovog članka.

7. Ovaj se članak primjenjuje samo ako je trgovačko društvo koje je isplatitelj ili trgovačko društvo čiji je poslovni nastan isplatitelj kamate ili licencija pridruženo trgovačkom društvu koje je ovlašteni korisnik ili čiji se poslovni nastan smatra ovlaštenim korisnikom te kamate ili tih licencija.

8. Ovaj se članak ne primjenjuje ako se kamate ili licencije plaćaju ili se isplaćuju poslovnom nastanu smještenom u trećoj državi trgovačkog društva države članice, a poslovanje trgovačkog društva se u cijelosti ili djelomično provodi kroz taj poslovni nastan.

9. Ovim se člankom ne sprječava države članice da pri primjeni svojih poreznih zakona uzimaju u obzir kamate i licencije koje primaju njihova trgovačka društva, poslovni nastani njihovih trgovačkih društava ili poslovni nastani smješteni u toj državi.

10. Država članica ima mogućnost da ne primjenjuje ovu Direktivu na trgovačko društvo iz druge države članice ili na poslovni nastan trgovačkog društva druge države članice u okolnostima kad se uvjeti utvrđeni u članku 3. stavku (b) ne provode kroz neprekinuto razdoblje od najmanje dvije godine.

11. Država izvora može tražiti da se ispunjavanje uvjeta navedenih u ovom članku i članku 3. dokaže potvrdom u vrijeme isplate kamata ili licencija. Ako se ispunjenje uvjeta navedenih u ovom članku i članku 3. ne dokaže potvrdom u vrijeme isplate, država članica može tražiti odbijanje poreza na izvoru.

12. Država izvora može postaviti uvjete da je izuzeće na temelju ove Direktive moguće uz donošenje odluke o izuzeću na temelju potvrde kojom se dokazuje ispunjenje uvjeta navedenih u ovom članku i u članku 3. Odluka o izuzeću daje se unutar najviše tri mjeseca od predavanja potvrde i davanja informacija koje država članica može smatrati potrebnim zatražiti te vrijedi za razdoblje od najmanje jednu godinu od dana izdavanja.

13. Za potrebe stavaka 11. i 12., potvrda koju se predaje za svaki ugovor o isplati vrijedi najmanje jednu, a najviše tri godine od dana izdavanja te sadrži sljedeće informacije:

(a) dokaz o sjedištu trgovačkog društva primatelja u porezne svrhe i po potrebi o postojanju poslovnog nastana izdanog od poreznih vlasti države članice u kojoj trgovačko društvo primatelj ima sjedište u porezne svrhe ili u kojoj je smješten poslovni nastan;

(b) da je trgovačko društvo primatelj ovlašteni korisnik u skladu sa stavkom 4. ili da su ispunjeni uvjeti u skladu sa stavkom 5. kada primatelj isplate ima poslovni nastan;

(c) ispunjavanje uvjeta u slučaju trgovačkog društva primatelja u skladu s člankom 3. točkom (a) podtočkom iii.;

(d) o minimalnom posjedu ili kriteriju minimalnog posjedovanja prava glasa u skladu s člankom 3. točkom (b);

(e) o razdoblju u kojem je postojao posjed naveden u točki (d).

Države članice mogu dodatno tražiti pravno utemeljenje isplata po ugovorima (npr. sporazuma o pozajmicama ili ugovora o licencama (dozvolama)).

14. Ako se više ne ispunjavaju uvjeti za izuzeće, trgovačko društvo ili poslovni nastan primatelj o tome odmah obavještava trgovačko društvo ili poslovni nastan isplatitelja te, ako tako traži država izvor, nadležna tijela te države.

15. Ako trgovačko društvo ili poslovni nastan isplatitelj plaćaju porez na izvoru od kojeg može biti izuzeto na temelju ovog članka, može se podnijeti zahtjev za povrat tog poreza odbijenog na izvoru. Država članica može tražiti podatke navedene u stavku 13. Zahtjev za povrat mora biti unutar utvrđenog razdoblja. To razdoblje traje najmanje dvije godine od dana kada su plaćene kamate ili licencije.

16. Država izvor isplaćuje povrat preplaćenog poreza odbijenog na izvoru unutar jedne godine od primitka prijave i dodatnih informacija koje može zatražiti. Ako se odbijeni porez na izvoru ne refundira unutar tog razdoblja, po isteku te godine trgovačko društvo ili poslovni nastan primatelj ima pravo na kamatu na povrat poreza po stopi koja odgovara onoj koja se primjenjuje u usporedivim slučajevima po domaćim zakonima države izvora.

Članak 2.

Definicija kamata i licencija

Za potrebe ove Direktive:

- (a) izraz „kamata” znači dohodak od dužničkih potraživanja bilo koje vrste bez obzira jesu li osigurane hipotekom ili ne te sadržavaju li pravo na dio dužnikovog profita ili ne te posebno dohodak od vrijednosnih papira i obveznica ili zadužnica uključujući premije i nagrade vezane uz te vrijednosne papire, obveznice ili zadužnice; kazne za kašnjenje u isplata ne smatraju se kamatom;
- (b) izraz „licencija” znači isplate svih vrsta koje su izvršene kao naknada za korištenje ili pravo na korištenje svih autorskih prava na književni, umjetnički ili znanstveni rad, uključujući filmove i software, patente, zaštitne znakove, dizajn ili model, plan, tajnu formulu ili postupak ili za informacije koje se odnose na industrijsko, trgovačko ili znanstveno iskustvo; plaćanja za korištenje ili za pravo na korištenje industrijske, trgovačke ili znanstvene opreme ne smatra se licencijama.

Članak 3.

Definicija trgovačkog društva, povezanog trgovačkog društva te poslovnog nastana

Za potrebe ove Direktive:

- (a) izraz „trgovačko društvo države članice” znači svako trgovačko društvo koje:
- i. se pojavljuje u jednom od oblika navedenih u Prilogu; i
 - ii. za koje se u skladu s poreznim zakonima države članice smatra da ima sjedište u toj državi članici i ne smatra se

da, u smislu Konvencije o dvostrukom oporezivanju prihoda zaključenom s trećom državom, ima sjedište u porezne svrhe izvan Zajednice; i

- iii. koje se bez izuzimanja oporezuje jednim od sljedećih poreza ili porezom koji je istovjetan ili znatno sličan, a uvodi se nakon stupanja na snagu ove Direktive kao dodatak ili umjesto već postojećih poreza:
 - impôt des sociétés/vennootschapsbelasting u Belgiji,
 - selskabsskat u Danskoj,
 - Körperschaftsteuer u Njemačkoj,
 - Φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων u Grčkoj,
 - impuesto sobre sociedades u Španjolskoj,
 - impôt sur les sociétés u Francuskoj,
 - corporation tax u Irskoj,
 - imposta sul reddito delle persone giuridiche u Italiji,
 - impôt sur le revenu des collectivités u Luksemburgu,
 - vennootschapsbelasting u Nizozemskoj,
 - Körperschaftsteuer u Austriji,
 - imposto sobre o rendimento da pessoas colectivas u Portugalu,
 - yhteisöjen tulovero/inkomstskatten för samfund u Finskoj,
 - statlig inkomstskatt u Švedskoj,
 - corporation tax u Ujedinjenoj Kraljevini;

- (b) trgovačko društvo je „povezano trgovačko društvo” nekog drugog trgovačkog društva ako:
- i. prvo trgovačkog društvo ima izravni minimalni udjel od 25 % kapitala drugog trgovačkog društva; ili
 - ii. drugo trgovačko društvo ima izravni minimalni udjel od 25 % kapitala prvog trgovačkog društva; ili
 - iii. treće trgovačko društvo ima izravni minimalni udjel od 25 % kapitala prvog i drugog trgovačkog društva.

U te su udjele uključena samo trgovačka društva sa sjedištem na području Zajednice.

Države članice imaju mogućnost zamijeniti kriterij minimalnog udjela u kapitalu kriterijem minimalnog udjela u pravu glasa;

- (c) izraz „poslovni nastan” znači stalno mjesto poslovanja u državi članici preko kojega se u cijelosti ili djelomično odvija poslovanje trgovačkog društva iz druge države članice.

Članak 4.

Izuzeca od plaćanja s osnova kamata ili licencija

1. Država izvora nije obvezna osigurati pogodnosti iz ove Direktive u sljedećim slučajevima:

- (a) isplate koje se na temelju zakonodavstva države izvora smatraju podjelom profita ili povratom kapitala;
- (b) isplate s osnova dužničkih potraživanja koje sadržavaju pravo na udio u dužnikovom profitu;
- (c) isplate s osnova dužničkih potraživanja koje ovlašćuju vjerovnika da zamijeni svoje pravo na kamatu za pravo na udio u dužnikovom profitu;
- (d) isplate s osnova dužničkih potraživanja koje ne sadrže odredbu o otplati glavnice ili gdje plaćanje glavnice dospjeva više od 50 godina od datuma izdavanja.

2. Ako zbog posebnih odnosa između isplatitelja i ovlaštenog korisnika kamata ili licencija, ili između jednog od njih i neke druge osobe, iznos kamata ili licencija prelazi iznos koji bi bio dogovoren između isplatitelja i ovlaštenog korisnika kad takvog odnosa ne bi bilo, odredbe ove Direktive primjenjuju se samo na potonji iznos, ako ga bude.

Članak 5.

Prijevara i zlouporaba

1. Ova Direktiva ne sprječava primjenu domaćih odredaba ili odredaba na temelju sporazuma potrebnih za sprečavanje prijevara ili zlouporaba.

2. Države članice mogu u slučaju transakcija čiji je glavni motiv ili jedan od glavnih motiva utaja poreza, izbjegavanje ili zlouporaba poreza, povući pogodnosti ove Direktive ili odbiti primjenu ove Direktive.

Članak 6.

Prijelazna pravila za Grčku, Španjolsku i Portugal

1. Grčkoj i Portugalu dozvoljava se da ne primjenjuju odredbe članka 1. do datuma početka primjene članka 17. stavaka 2. i 3. Direktive Vijeća 2003/48/EZ od 3. lipnja 2003. o oporezivanju dohotka od kamate na štednju⁽¹⁾. Tijekom prijelaznog razdoblja od osam godina počevši od gore navedenog datuma, porezna stopa na isplatu kamata ili licencija povezanim trgovačkim društvima druge države članice ili poslovnom nastanu povezanog trgovačkog društva sa sjedištem u drugoj državi članici ne smije prelaziti 10 % u prve četiri godine i 5 % u zadnje četiri godine.

Španjolskoj se dozvoljava da samo za isplate licencije ne primjenjuje odredbe članka 1. do datuma početka primjene članka 17.

stavaka 2. i 3. Direktive 2003/48/EZ. Tijekom prijelaznog razdoblja od šest godina počevši od gore navedenog datuma, porezna stopa na isplate licencija povezanim trgovačkim društvima druge države članice ili poslovnom nastanu povezanog trgovačkog društva sa sjedištem u drugoj državi članici ne smije prelaziti 10 %.

U isto vrijeme, uz ova prijelazna pravila se i dalje primjenjuju porezne stope niže od onih iz prvog i drugog podstavka koje su određene bilateralnim sporazumima zaključenim između Grčke, Španjolske ili Portugala i druge države članice. Prije isteka bilo kojeg od prijelaznih razdoblja navedenih u ovom stavku, Vijeće može jednoglasno odlučiti, na prijedlog Komisije, o mogućem produženju navedenih prijelaznih razdoblja.

2. Ako trgovačko društvo iz države članice ili poslovni nastan trgovačkog društva iz države članice sa sjedištem u toj državi članici:

- dobiva kamate ili licencije od povezanog trgovačkog društva iz Grčke ili Portugala,
- dobiva licencije od povezanog trgovačkog društva iz Španjolske,
- dobiva kamate ili licencije od poslovnog nastana povezanog trgovačkog društva države članice sa sjedištem u Grčkoj ili Portugalu, ili
- dobiva licencije od poslovnog nastana povezanog trgovačkog društva države članice sa sjedištem u Španjolskoj,

prva država članica priznaje kao odbitak od poreza na dohodak trgovačkog društva ili poslovnog nastana koji je primio dohodak, iznos koji je jednak porezu plaćenom u Grčkoj, Španjolskoj ili Portugalu u skladu sa stavkom 1.

3. Odbitak naveden u stavku 2. ne smije biti manji od:

- (a) poreza koji se na takav dohodak plaća u Grčkoj, Španjolskoj ili Portugalu na temelju stavka 1.; ili
- (b) onog dijela poreza na dohodak trgovačkog društva ili poslovnog nastana koji dobiva kamatu ili licencije koji se izračunao prije odbitka, a koji se pripisuje takvim plaćanjima na temelju domaćih zakona države članice čije je to trgovačko društvo ili u kojem poslovni nastan ima sjedište.

Članak 7.

Primjena

1. Države članice donose zakone i ostale propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije 1. siječnja 2004. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

⁽¹⁾ OJ L 157, 26.6.2003., str. 38.

Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva, zajedno s tablicom u kojoj je prikazan odnos odredaba ove Direktive prema donesenim nacionalnim odredbama.

Članak 8.

Pregled

Komisija će do 31. prosinca 2006. obavijestiti Vijeće o provedbi ove Direktive, posebno s namjerom širenja njezine primjene na trgovačka društva ili poduzeća koja nisu obuhvaćena člankom 3. i Prilogom.

Članak 9.

Klauzula o ograničenju

Ova Direktiva ne utječe na primjenu domaćih odredaba ili odredaba na temelju sporazuma koje nadilaze odredbe ove Direktive i namijenjene su uklanjanju ili ublaživanju dvostrukog oporezivanja kamata i licencija.

Članak 10.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 11.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Luxembourg 3. lipnja 2003.

Za Vijeće

Predsjednik

N. CHRISTODOULAKIS

PRILOG

Popis trgovačkih društava obuhvaćenih člankom 3. točkom (a) Direktive

- (a) trgovačka društva u belgijskom zakonodavstvu poznata kao: „naamloze vennootschap”/„société anonyme”, „commanditaire vennootschap op aandelen”/„société en commandite par actions”, „besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid”/„société privée à responsabilité limitée” i ona javna pravna tijela koja djeluju po posebnom pravu;
 - (b) trgovačka društva u danskom zakonodavstvu poznata kao: „aktieselskab” i „anpartsselskab”;
 - (c) trgovačka društva u njemačkom zakonodavstvu poznata kao: „Aktiengesellschaft”, „Kommanditgesellschaft auf Aktien”, „Gesellschaft mit beschränkter Haftung” i „bergrechtliche Gewerkschaft”;
 - (d) trgovačka društva u grčkom zakonodavstvu poznata kao: „ανώνυμη εταιρία”;
 - (e) trgovačka društva u španjolskom zakonodavstvu poznata kao: „sociedad anónima”, „sociedad comanditaria por acciones”, „sociedad de responsabilidad limitada” i ona javna pravna tijela koja djeluju po posebnom pravu;
 - (f) trgovačka društva u francuskom zakonodavstvu poznata kao: „société anonyme”, „société en commandite par actions”, „société à responsabilité limitée” te industrijske i komercijalne javne ustanove i poduzeća;
 - (g) trgovačka društva u irskom zakonodavstvu poznata kao „public companies limited by shares or by guarantee”, „private companies limited by shares or by guarantee”, društva registrirana u skladu s „Industrial and Provident Societies Acts” i stambene štedionice registrirane u skladu s „Building Societies Acts”;
 - (h) trgovačka društva u talijanskom zakonodavstvu poznata kao: „società per azioni”, „società in accomandita per azioni”, „società a responsabilità limitata” te javni i privatni subjekti koji se bave industrijskim i komercijalnim aktivnostima;
 - (i) trgovačka društva u luksemburškom zakonodavstvu poznata kao: „société anonyme”, „société en commandite par actions” i „société à responsabilité limitée”;
 - (j) trgovačka društva u nizozemskom zakonodavstvu poznata kao: „naamloze vennootschap” i „besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid”;
 - (k) trgovačka društva u austrijskom zakonodavstvu poznata kao: „Aktiengesellschaft” i „Gesellschaft mit beschränkter Haftung”;
 - (l) komercijalna trgovačka društva ili civilnopravna trgovačka društva komercijalnog oblika, zadruge i javna poduzeća osnovana u skladu s portugalskim zakonodavstvom;
 - (m) trgovačka društva u finskom zakonodavstvu poznata kao: „osakeyhtiö/aktiebolag”, „osuuskunta/andelslag”, „säästöpankki/sparbank” i „vakuutusyhtiö/försäkringsbolag”;
 - (n) trgovačka društva u švedskom zakonodavstvu poznata kao: „aktiebolag” i „försäkringsaktiebolag”;
 - (o) trgovačka društva osnovana na temelju zakonodavstva Ujedinjene Kraljevine.
-